Київрада і КП “Інженерний центр” остаточно програли “КПШБ” 37 мільйонів гривень

Читать на русском

Київрада і КП “Інженерний центр” остаточно програли “КПШБ” 37 мільйонів гривень

Найближчим часом столичний бюджет може втратити “на рівному місці” 37 млн гривень. Саме стільки скандально відоме КП “Інженерний центр” за рішеннями судів має сплатити ТОВ “Концерн Київпідземшляхбуд” (“КПШБ”) за неправомірне розірвання з ним у 2017 році п’яти договорів підряду на реконструкцію та будівництво каналізаційних колекторів.

Судові спори по відповідній справі тривали більш ніж шість років (з перервами), але ні комунальному підприємству, ні Київраді не вдалося переконати служителів Феміди у законності своїх дій по відмові від виконання зобов’язань по вказаним роботам. Добре хоч те, що за рахунок киян не доведеться перераховувати вказаному ТОВ 109,7 млн гривень – саме такими були основні позовні вимоги з урахуванням приплюсовування до втраченої вигоди інфляційних втрат, пені, штрафу та 3% річних. Що цікаво, столична міськрада апелювала в суді тим, що, мовляв, у випадку банкрутства “Інженерного центру” саме їй доведеться “розділити” відповідальність щодо сплати грошових коштів.

Як стало відомо КВ, найближчим часом КП “Інженерний центр” має виплатити ТОВ “Концерн КПШБ” грошові кошти на виконання рішень судів по справі №910/12204/17.

В рамках цього провадження вказаній компанії вдалося стягнути з комунального підприємства 37 млн гривень за розірвання п’яти договорів підряду на реконструкцію та будівництво каналізаційних колекторів – остаточне рішення по цій справі було прийнято Касаційним господарським судом 13 грудня 2023 року і вступило в силу того ж дня.

Варто зазначити, що в судових матеріалах не уточнюється, протягом якого терміну КП “Інженерний центр” має виконати свої фінансові зобовязання перед експідрядником. Згідно з даними Єдиного вебпорталу використання публічних коштів, ТОВ “Концерн КПШБ” ще не отримало ці кошти.

Передісторія

Протягом 2009-2011 років між Головним управлінням капітального будівництва Київської міськдержадміністрації (КМДА) та ТОВ “Концерн КПШБ” було укладено три договори підряду на будівництво каналізаційного колектора на бульв. Лесі Українки (вартість робіт – 47,4 млн гривень), реконструкцію Шліхтерівського каналізаційного колектора (171,2 млн гривень) та реконструкцію Каунаського каналізаційного колектора (173,9 млн гривень).

Надалі, 11 вересня 2012 року, КМДА своїм розпорядженням №1591 передала функції замовника зазначених вище робіт від Головного управління капітального будівництва КМДА до КП “Інженерний центр”. Протягом 2012 року між згаданими управлінням та КП, а також ТОВ “Концерн КПЗШБ” було укладено відповідні тристоронні угоди про зміну замовника у трьох вищезазначених договорах. Крім того, 12 квітня 2013 року вже між КП “Інженерний центр” та ТОВ “Концерн КПШБ” було укладено ще два договори підряду – на реконструкцію III черги Ново-Дарницького каналізаційного колектора (391,9 млн гривень) та будівництво каналізації на вул. Урлівській від вул. Здолбунівській до вул. О. Ахматової (36 млн гривень).

Таким чином, ТОВ “Концерн КПШБ” мало отримати за виконання робіт в рамках пяти договорів підряду близько 820 млн гривень. Термін дії всіх цих угод був різним, і сторони погоджували їхню пролонгацію.

13 лютого 2015 року КМДА своїм розпорядженням №118 передало функції замовника за всіма п’ятьма вказаними вище договорами від КП “Інженерний центр” до КП “Дирекція будівництва шляхово-транспортних споруд” (“ДБШТС”). При цьому, лише 12 червня 2017 року КП “Інженерний центр” надіслало ТОВ “Концерн КПШБ” листа, в якому повідомило компанії про розірвання згаданих угод у зв’язку з виходом розпорядження КМДА №118.

Чому очолюване КП “Інженерний центр” повідомило ТОВ “Концерн КПШБ” про розірвання договорів лише через 2,5 роки після відповідного розпорядження КМДА, залишається питанням. У матеріалах справи не уточнюється, чи укладалися між КП “Інженерний центр”, КП “ДБШТС” та ТОВ “Концерн КПШБ” додаткові угоди про зміну замовника за вказаними договорами – як це було у 2012 році. Ймовірно, цього не було зроблено, адже надалі КП “ДБШТС” віддало ці підряди іншим компаніям.

Судовий спір

У липні 2017 року ТОВ “Концерн КПШБ” звернулося до Господарського суду Києва з позовом до КП “Інженерний центр” про стягнення збитків у сумі 44,46 млн гривень – втраченої вигоди, яку компанія могла б отримати, якби “комунальники” не розірвали договори підряду. 26 березня 2018 року суд залучив як співвідповідача у цій справі КП “ДБШТС” – відповідно до матеріалів справи, позивач розраховував на солідарне стягнення коштів з двох КП. Надалі, 30 травня 2019 року, ТОВ “Концерн КПШБ” збільшило свої позовні вимоги до 109,7 млн гривень – компанія “додала” до втраченої вигоди інфляційні втрати, пеню, штраф та 3% річних.

В обґрунтування своїх вимог позивач вказував на те, що компанія виконала лише невелику частину робіт з реконструкції Шліхтерівського каналізаційного колектора на суму 19,6 млн гривень (із 171,2 млн гривень). Усі інші роботи підрядник виконати не зміг через відсутність фінансування з боку КП “Інженерний центр”.

При цьому, в ТОВ “Концерн КПШБ” зазначили, що рішення КП “Інженерний центр” про розірвання договорів підряду було ухвалено протиправно, оскільки одностороння відмова від цих угод не була передбачена договорами. Також у компанії вказали на те, що, згідно із законодавством, розірвання таких ”господарських угод” в односторонньому порядку можливе лише якщо підрядник несвоєчасно виконує свої зобов’язання, виконує їх “надто повільно” тощо. У свою чергу КП “Інженерний центр”, мовляв, у своєму листі від 12 червня 2017 року назвало зовсім інші причини. Всі ці факти і призвели до того, що компанія не отримала доходів, на які розраховувала.

16 жовтня 2019 року Господарський суд Києва частково задовольнив вимоги ТОВ “Концерн КПШБ” – згідно з відповідним рішенням, КП “Інженерний центр” мало сплатити своєму експідряднику 37 млн гривень. Саме таку суму збитків позивача було підтверджено результатами судової економічної експертизи у цій справі. При цьому, в суді зазначили, що вимога про стягнення коштів з КП “ДБШТС” не може бути задоволена – це підприємство “не встигло завинити” перед ТОВ “Концерн КПШБ”.

Надалі, 28 січня 2020 року, Північний апеляційний господарський суд відмовив КП “Інженерний центр” у задоволенні його апеляційної скарги на рішення суду першої інстанції. Майже аналогічним був і вердикт Касаційного господарського суду від 10 червня 2020 року – колегія суддів залишила в силі рішення судів попередніх двох інстанцій щодо стягнення вищезазначеної суми коштів.

Але на цьому історія, у якій, здавалося б, вже поставлено крапку, не закінчилася. 9 січня 2023 року Київрада, яка раніше не брала участі у даній справі, звернулася до Північного апеляційного господарського суду зі скаргою на рішення Господарського суду міста Києва від 16 жовтня 2019 року. Столичний муніципалітет вимагав скасувати вказаний вердикт та прийняти нове рішення про відмову у позові повністю.

В обгрунтування цих вимог юристи Київради вказували, зокрема, на те, що КП “Інженерний центр” не змогло виконати свої зобов`язання за спірними договорами підряду саме через дії міськради – мовляв, саме вона “неналежно фінансувала роботи і визначила замовником будівництва і отримувачем бюджетних коштів інше підприємство” (хоча, нагадаємо, де-факто відповідні рішення приймалися відповідними розпорядженнями КМДА. – КВ).

При цьому, в Київраді вказали на те, що у випадку банкрутства КП “Інженерний центр” на Київраду як на її засновника, який визначає дії підприємства, може бути покладена субсидіарна відповідальність. Йдеться про те, що саме міськраді, серед іншого, доведеться “розраховуватися” перед ТОВ “Концерн КПШБ”. Чи йдеться про реальні ризики банкрутства “Інженерного центру”, в матеріалах справи не уточнюється.

27 вересня 2023 року Північний апеляційний господарський суд закрив апеляційне провадження за скаргою Київради. Підставою для цього, зокрема, послугувало те, що ”рішення суду першої інстанції по цій справі не стосується прав, обов`язків та інтересів міськради”. Надалі Київрада подала касаційну скаргу до Касаційного господарського суду з вимогою все ж направити цю справу на розгляд до суду апеляційної інстанції. Втім, успіхів столичний муніципалітет не мав – як зазначалося вище, 13 грудня 2023 року Касаційний госпсуд відмовив Київраді у задоволенні її вимог, залишивши в силі вердикт апеляційного суду від 27 вересня минулого року.

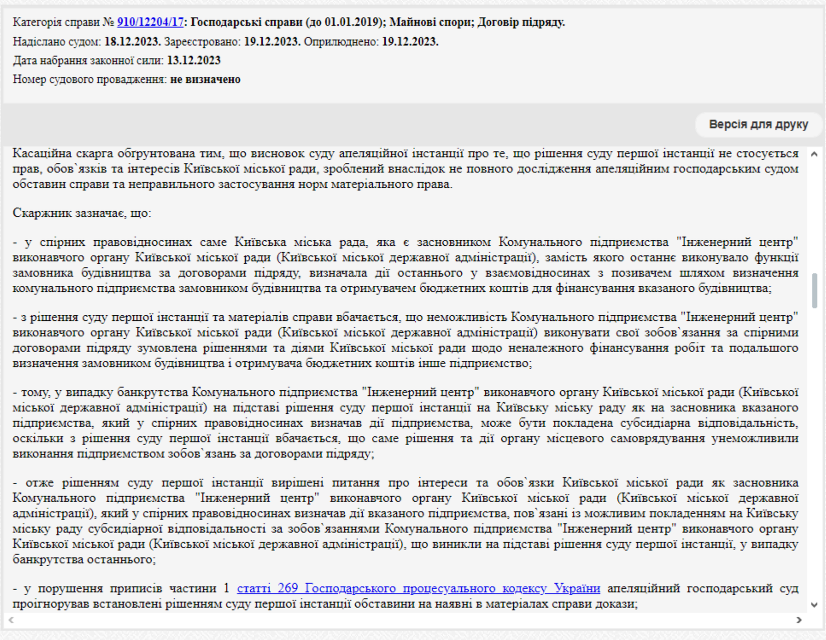
Категорія справи № 910/12204/17: Господарські справи (до 01.01.2019); Майнові спори; Договір підряду.
Надіслано судом: 18.12.2023. Зареєстровано: 19.12.2023. Оприлюднено: 19.12.2023.
Дата набрання законної сили: 13.12.2023
Номер судового провадження: не визначено

Версія для друку

Касаційна скарга обгрунтована тим, що висновок суду апеляційної інстанції про те, що рішення суду першої інстанції не стосується прав, обов`язків та інтересів Київської міської ради, зроблений внаслідок не повного дослідження апеляційним господарським судом обставин справи та неправильного застосування норм матеріального права.

Скаржник зазначає, що:

- у спірних правовідносинах саме Київська міська рада, яка є засновником Комунального підприємства "Інженерний центр" виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), замість якого останнє виконувало функції замовника будівництва за договорами підряду, визначала дії останнього у взаємовідносинах з позивачем шляхом визначення комунального підприємства замовником будівництва та отримувачем бюджетних коштів для фінансування вказаного будівництва;

- з рішення суду першої інстанції та матеріалів справи вбачається, що неможливість Комунального підприємства "Інженерний центр" виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) виконувати свої зобов`язання за спірними договорами підряду зумовлена рішеннями та діями Київської міської ради щодо неналежного фінансування робіт та подальшого визначення замовником будівництва і отримувача бюджетних коштів інше підприємство;

- тому, у випадку банкрутства Комунального підприємства "Інженерний центр" виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) на підставі рішення суду першої інстанції на Київську міську раду як на засновника вказаного підприємства, який у спірних правовідносинах визначав дії підприємства, може бути покладена субсидіарна відповідальність, оскільки з рішення суду першої інстанції вбачається, що саме рішення та дії органу місцевого самоврядування унеможливили виконання підприємством зобов`язань за договорами підряду;

- отже рішенням суду першої інстанції вирішені питання про інтереси та обов`язки Київської міської ради як засновника Комунального підприємства "Інженерний центр" виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), який у спірних правовідносинах визначав дії вказаного підприємства, пов`язані із можливим покладенням на Київську міську раду субсидіарної відповідальності за зобов`язаннями Комунального підприємства "Інженерний центр" виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), що виникли на підставі рішення суду першої інстанції, у випадку банкрутства останнього;

- у порушення приписів частини 1 статті 269 Господарського процесуального кодексу України апеляційний господарський суд проігнорував встановлені рішенням суду першої інстанції обставини на наявні в матеріалах справи докази;

Скріншот постанови касаційного суду від 13 грудня 2023 року

Варто зазначити, що ця історія могла мати “несподіваний поворот”. Справа в тому, що ще у грудні 2020 року ТОВ "Концерн Київпідземшляхбуд" по суті "продало" борги “Інженерного центру” іншій компанії – ТОВ "Капітал Проперті". У зв’язку з цим дана ТОВка намагалася в судовому порядку стягнути борги КП на свою користь. Проте, на початку 2021 року АТ “Банк “Український капітал”, перед яким ТОВ “Концерн КПШБ” мало фінансові зобов’язання за кредитним договором від 2015 року, ініціювало судове оскарження відповідного договору про “передачу боргів”. І врешті-решт, 2 листопада 2021 року Північний апеляційний господарський суд задовольнив вимоги банку – в результаті, ТОВ “Капітал Проперті” де-юре вже не могло висувати жодних претензій до КП “Інженерний центр”.

Хто є бенефіціаром боргів

За даними аналітичної системи Youcontrol, столичне ТОВ “Концерн КПШБ” було зареєстроване у жовтні 2000 року. Керівником компанії вказано Анатолія Гальчука, засновниками – ТОВ “Бас-Інвест” та мешканця смт Рудне (Львівська область) Ярослава Лещуха (у списку засновників – з липня 2021 року).

Ярослав Лещух має адвокатську ліцензію та був у VIII скликанні Верховної Ради (ВР) помічником-консультантом народного депутата від “Народного Фронту” Юрія Савчука. До слова, Савчук у VII скликанні ВР входив до складу фракції партії мера Києва Віталія Кличка "УДАР".

ТОВ “Концерн КПШБ” у різні часи було повязано з відомими та впливовими українськими політиками та бізнесменами. Так, у 2000-2017 роках серед засновників компанії значилися Валерій та Дмитро Борисов. Перший був заступником екс-мера Києва Олександра Омельченка (помер у листопаді 2021 року) та народним депутатом V-VII скликань (фракції “Наша Україна” та “Партія регіонів”), другий – його син. Також у 2000-2008 роках (з перервами) серед засновників цієї фірми було вказано Дмитра Андріївського – народного депутата VII та VIII скликань (фракції “Батьківщина” та “БПП-Солідарність”), якому, серед іншого, неодноразово “приписували” значний вплив на діяльність ПрАТ “АК “Київводоканал” та відношення до столичного забудовника “ZIM Group”. Крім того, близько десяти років тому начальником юридичного управління ТОВ "Концерн КПШБ" працювала нинішня заступниця голови КМДА Марина Хонда.

Також у 2017-2020 роках кінцевим бенефіціаром ТОВ “Концерн КПШБ” значився мешканець Києва Василь Веселий. Раніше, з 2012 до 2015 року, він працював у структурах “Укрпошти” – наприклад, до 2014 року очолював львівську дирекцію цього підприємства, а його заступником був згаданий вище Ярослав Лещух. Також у різний час Веселий був помічником-консультантом народних депутатів Володимира Мовчана (IV скликання ВР, блок “За єдину Україну”) та Олександра Присяжнюка (VIII скликання ВР, фракція “Народний Фронт”).

Київське ТОВ "Капітал Проперті" було зареєстроване у серпні 2019 року. Керівником та кінцевим бенефіціаром компанії є мешканець села Гуляйполе Дніпропетровської області Ігор Кавалер, засновником – ТОВ “Урбан Констракшен”.

Зазначимо, у 2020-2022 роках власником ТОВ “Капітал Проперті” був киянин Микола Гладишенко, який також має адвокатську ліцензію. Примітно, що у цей же період він був зазначений керівником ТОВ "Вел Міт Інвест", співзасновником якого є згаданий вище Василь Веселий.

Як раніше повідомляла КВ, діяльність КП “Інженерний центр” неодноразово викликала питання у правоохоронних органів через можливі корупційні дії його посадовців та керівників компаній-підрядників.

Так, протягом 2017-2018 років була відкрита низка кримінальних проваджень за фактами можливих розтрати і привласнення бюджетних коштів керівництвом цього підприємства при реалізації декількох проєктів. Зокрема, слідчі звертали увагу на роботи з капітального ремонту Київського перинатального центру та приміщень Київської дитячої клінічної лікарні №2, а також на закупівлю спеціальних знаків на в’їздах до Києва.

Серед іншого, правоохоронцям стало відомо, що окремі торги були явно договірними (в них брали участь компанії, зареєстровані за однією адресою), що в деяких випадках “Інженерний центр” переказував кошти своїм підрядникам за роботи, які не виконувалися, що для виведення фінансових ресурсів використовувалися фіктивні фірми тощо. Наприклад, лише на роботах в перинатальному центрі, за попередніми даними Служби безпеки України, могло бути “розпилено” близько 13 млн гривень. Втім, наразі у відкритих джерелах відсутні дані стосовно того, чи отримав обвинувальний вирок суду хоча б хтось із можливих фігурантів цих справ.

Крім того, наразі Нацполіція розслідує факти можливої розтрати бюджетних коштів першим заступником директора КП “Інженерний центр”. За даними слідства, цей посадовець – попередньо, йдеться про Андрія Тарнавського – суттєво переплатив за реконструкцію сходів в урочищі Кожум’яки та благоустрій території біля Андріївського узвозу. Наразі є інформація, що з 52 млн гривень, які отримав підрядник цих робіт ТОВ “Будресурс 2” за двома договорами, близько 1,3 млн гривень було “розпилено”. Правоохоронці вважають, що задля цього було завищено ціни на деякі матеріали, зокрема – на гранітну бруківку. Наразі фігурант провадження, якому загрожує до 12 років в’язниці, знаходиться під домашнім арештом.

Нагадаємо, посаду директора КП “Інженерний центр” з 30 серпня 2016 року обіймає Михайло Терентьєв (на колажі). Він – депутат трьох поспіль каденцій Київради. У її нинішньому IX скликанні Терентьєв входить до складу фракції “УДАР” та очолює постійну комісію з питань архітектури, містопланування та земельних відносин.

КП “Інженерний центр” перебуває у підпорядкуванні Департаменту будівництва та житлового забезпечення КМДА, яким із 2 липня 2021 року керує Борис Работнік. З 22 березня 2016 року по 25 жовтня 2019 року цей департамент очолював Костянтин Федотов, з 25 жовтня 2019 року по 1 липня 2020 року – Володимир Денисенко, з 1 липня 2020 року по 14 грудня 2020 року – Сергій Мартинчук.

Діяльність цього департаменту з 2018 року контролює заступник голови КМДА Вячеслав Непоп. Останній відомий як ексдиректор КП “Житлоінвестбуд-УКБ” (з 2002 по 2018 рік) і депутат IV, V, VII, VIII скликань та чинного IX скликання Київради (на останніх виборах пройшов від згаданої партії “УДАР”).

Теги: Работник Борис, Непоп Вячеслав, Мартынчук Сергей, Денисенко Владимир, Терентьев Михаил, Веселий Василь, Хонда Украина, Андреевский Дмитрий, Борисов Валерий, Борисов Дмитрий, Омельченко Александр, Кличко Виталий, Савчук Юрий, Лещух Ярослав, КМДА, КГГА, КП Інженерний центр, КП Инженерный центр, Київпідземшляхбуд, Киевподземдорстрой, судебные иски, Киевсовет, Київрада

Максим Левченко
ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР

01 лютого 2024 г., 17:10 | Переглядів: 2235 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі: